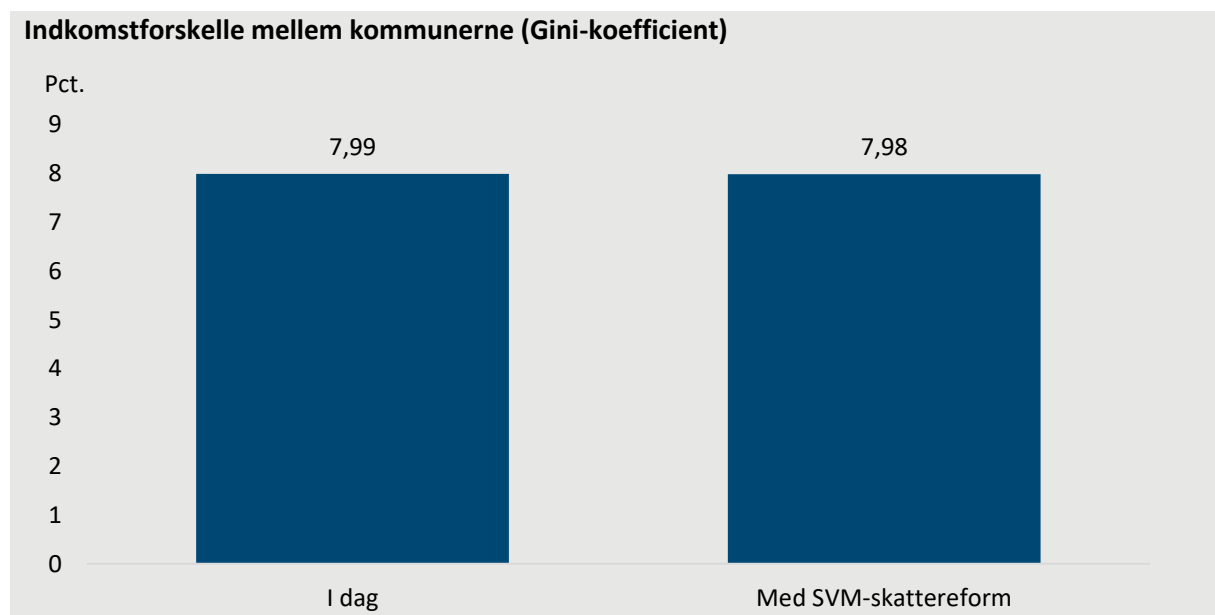

SVM-regeringens skatteudspil har fået kritik for, at skattelettelserne er størst målt i kroner i fx Allerød, Furesø og Egedal, mens de er mindre på fx Langeland og Lolland. Men ser man på gængse mål for geografisk indkomstulighed, så reducerer skattereformen faktisk indkomstforskellene mellem kommunerne en anelse:

- Gini-koefficienten mellem kommunerne reduceres en anelse fra 7,99 til 7,98, jf. figuren. Denne metode til at måle indkomstforskelle mellem kommuner er tidligere blevet anvendt af Skatteministeriet.
- I langt de fleste kommuner giver skattelettelserne en stigning i indkomsten efter skat på 0,6-0,8 pct. Når skattelettelserne er så jævnt fordelt rent geografisk, så skyldes det bl.a., at beskæftigelsesfradraget udgør langt den største del af skattelettelsen, og det går bredt ud til alle i beskæftigelse.
- Også målt på de 10 mest velstående kommuners andel af indkomsterne efter skat, reduceres den geografiske ulighed en anelse. Det skyldes særligt, at Gentofte og Rudersdal får reduceres deres andel af indkomsten efter skat
- Der er ikke tale om store reduktioner i indkomstforskelle på tværs af kommunerne. Men analysen viser, at der altså ikke er tale om stigende indkomstforskelle rent geografisk, tværtimod.
- Geografisk ulighed bør under alle omstændigheder ikke være et kriterium ved vurderingen af en skattereform, fordi skattesystemet slet ikke er tiltænkt en rolle i omfordelingen mellem kommunerne. Det står den kommunale udligningsordning derimod for.

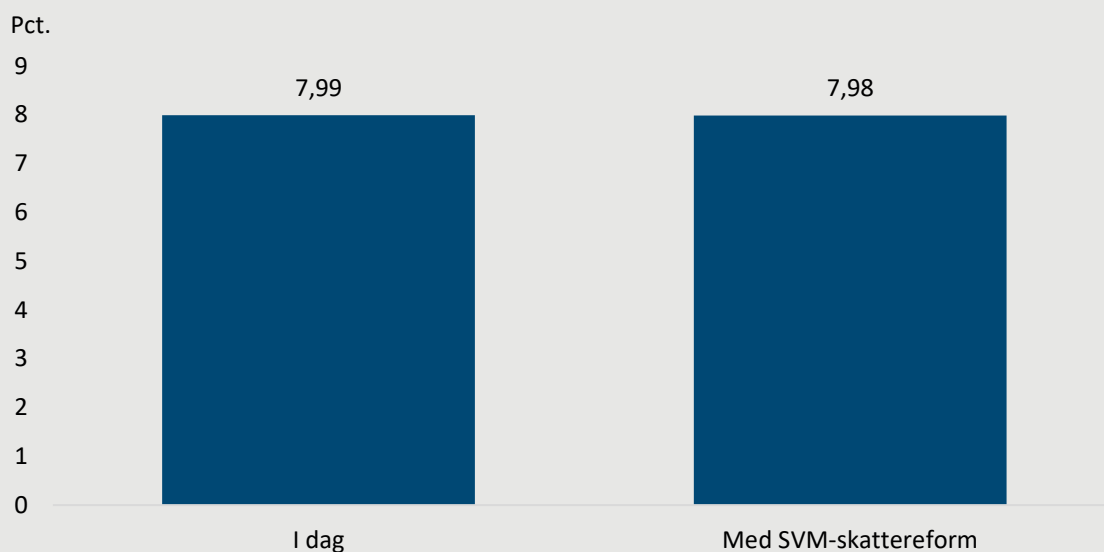

SVM-regeringens skatteudspil har fået kritik for, at skattelettelserne er størst målt i kroner i en række nordsjællandske kommuner som Allerød, Furesø og Egedal, mens de er mindre på fx Langeland og Lolland¹.

Men ser man på gængse mål for geografisk indkomstulighed, så reducerer skattereformen faktisk indkomstforskellene mellem kommunerne en anelse.

Fx reduceres Gini-koefficienten mellem kommunerne en anelse fra 7,99 til 7,98, jf. figuren². Denne metode til at måle indkomstforskelle mellem kommuner er tidligere blevet anvendt af Skatteministeriet³.

Figur 1
Indkomstforskelle mellem kommunerne (Gini-koefficient)

Anm.: Beregnet på 2021-data (ækvivaleret disponibel indkomst). Gini-koefficienten mellem kommunerne er beregnet som indkomstforskellene, hvis alle i de enkelte kommuner havde en ækvivaleret disponibel indkomst svarende til gennemsnittet i kommunen, jf. *Fordeling og Incitamenter 2016*, Skatteministeriet.

Kilde: CEPOS-beregninger på Danmarks Statistiks personregistre

En anden måde at måle uligheden mellem kommunerne på, er ved at se på de 10 kommuner med de højeste gennemsnitlige indkomster⁴. Disse 10 kommuners andel af de disponible indkomster reduceres en anelse fra 11,70 pct. til 11,67 pct.⁵. Reduktionen skyldes særligt, at de to kommuner med de højeste indkomster, Gentofte og Rudersdal, får reduceret deres andel af indkomsten efter skat.

Der er ikke tale om store reduktioner i indkomstforskelle på tværs af kommunerne. Men tallene viser, at der altså ikke er tale om stigende indkomstforskelle rent geografisk, tværtimod.

¹ Se fx "[Skattelettelser lander tæt på storbyer og langt fra Langeland](#)", [www.dr.dk](#), d. 12. november 2023

² Også hvis man vægter kommunerne efter indbyggertal, er der en reduktion i Gini som følge af skattereformen

³ *Fordeling og incitamenter 2016*, Skatteministeriet

⁴ Målt ved de ækvivalerede disponible indkomster

⁵ I de 10 kommuner bor 7,9 pct. af befolkningen

Jævn fordeling af stigning i indkomsten efter skat på tværs af kommunerne

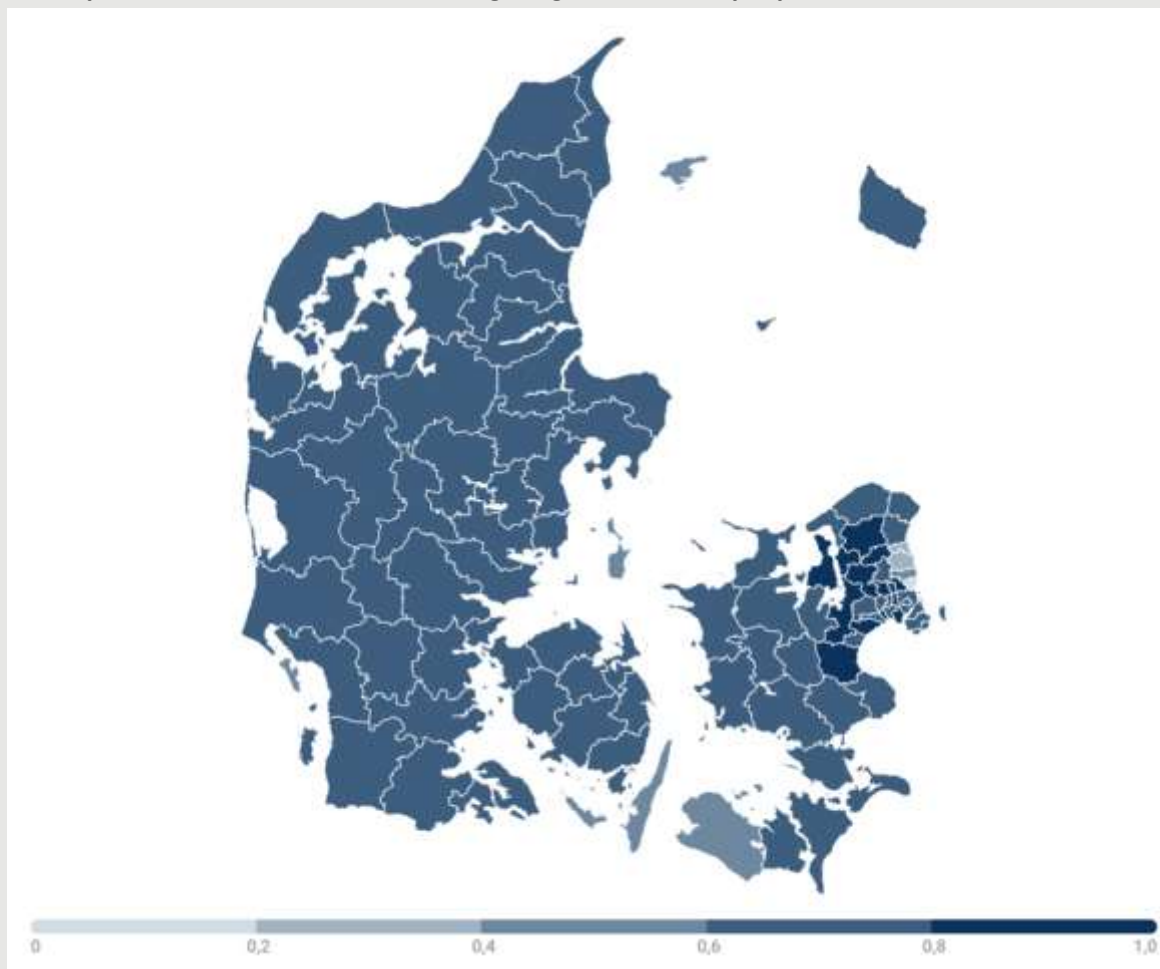
For yderligere at belyse skattereformens geografiske effekter, ses der her på den relative ændring i indkomsten efter skat på kommuneniveau. Hvis alle kommuner har samme relative fremgang, vil den geografiske indkomstulighed være uændret.

Den relative fremgang i indkomsten efter skat er lavest i de 3 kommuner, som i dag har de højeste indkomster, nemlig Gentofte, Rudersdal og Hørsholm. Det skyldes, at der i de 3 kommuner er klart flest top-topskatteydere.

Bortset fra de 3 kommuner, er skattelettelserne ret jævnt fordelt, med en fremgang i indkomsten efter skat på 0,6-0,8 pct. i langt de fleste kommuner, jf. figur 2. En række omegnskommuner vest og nordvest for København har en lidt højere fremgang. Den største fremgang opnås i Egedal kommune på 0,87 pct. Se appendiks 1 for en tabel over den relative fremgang i indkomsten efter skat i hver kommune.

Figur 2

Effekt på indkomst efter skat af SVM-regeringens skatteudspil, pct.

Anm.: Opgjort i pct. af de ækvivalerede disponible indkomster, som tager højde for stordriftsfordele ved at være flere i familien.

Kilde: CEPOS-beregninger på Danmarks Statistiks personregistre

Når skattelettelse er så jævnt fordelt rent geografisk, så skyldes det bl.a., at beskæftigelsesfradraget udgør langt den største del af skattelettelsen, og det går bredt ud til alle i beskæftigelse.

Når der alligevel er lidt forskel på tværs af kommuner, så skyldes det primært, at der er flere topskatteydere i en række omegnskommuner til København end i resten af landet.

Skattereformen bør ikke vurderes på den geografiske effekt

Beregningerne i denne analyse viser, at skattereformen ikke øger den geografiske indkomstspredning. Men det burde faktisk ikke være et kriterium ved vurderingen af en skattereform, fordi skattesystemet slet ikke er tiltænkt en rolle i omfordelingen mellem kommunerne. Det står den kommunale udligningsordning derimod for⁶.

Skattereformen forskelsbehandler heller ikke borgerne i kommunerne. Har to personer samme lønindkomst, er skattelettelsen den samme⁷.

Hvis man fx afskaffede topskatten, ville det have en række gunstige effekter for dansk økonomi, fordi topskatten gør stor skade gennem den høje marginalskat på 56 pct., mens den kun indbringer et begrænset provenu, fordi den jo netop kun pålægges indkomster over topskattegrænsen. Men en afskaffelse af topskatten ville øge indkomstforskellene mellem kommunerne, fordi topskatteyderne i højere grad er bosat i kommuner med høje indkomster. Men det ændrer altså ikke ved, at det ville være gavnligt at afskaffe topskatten.

Opgørelse af indkomstulighed – relativt eller absolut?

Beregningerne i denne analyse anvender gængse metoder til at måle indkomstulighed på, herunder Gini-koefficienten og top-indkomsternes indkomstandele. I disse ulighedsmål er det forskelle i skattelettelsen i pct. af den disponible indkomst (indkomst efter skat), som påvirker resultaterne. Det er den typiske måde at opgøre fx indkomstulighed på. Hvis alle har den samme relative fremgang, så er uligheden uændret. Hvis alle derimod får den samme absolutte fremgang målt i kroner, så reduceres uligheden, fordi de relative forskelle bliver mindre.

Sat på spidsen: Hvis alle får forhøjet deres indkomst efter skat med 1 mio. kr. årligt, så vil uligheden blive reduceret til stort set ingenting, fordi næsten alle relative forskelle i levestandard vil være forsvundet.

Skattelettelse er opgjort i kroner og øre i appendiks 2. Målt i kroner er skattelettelsen størst i de kommuner, hvor der er mange beskæftigede, og hvor der er mange topskatteydere. Samtidig er der større geografisk forskel i skattelettelsen. Fx er skattelettelsen i Allerød på 3.100 kr. næsten 3 gange så stor som på Lolland (1.300 kr.) og Langeland (1.200 kr.). Her skal man imidlertid være opmærksom på, at det ville være bemærkelsesværdigt, hvis skattelettelsen var lige stor målt i kroner på tværs af

⁶ Læs mere om regional omfordeling i Danmark i CEPOS-analysen: "[Regional omfordeling i Danmark 2007-2018 – meget mere end den kommunale udligning](#)", arbejdspapir nr. 61, marts 2020, forskningschef Karsten Bo Larsen, CEPOS

⁷ Der er dog små forskelle som følge af forskelle i skatteværdien af beskæftigelsesfradraget, som afhænger af kommuneskattesatsen.

kommunerne: Indkomsterne er større i fx Allerød end på Lolland. Derfor betaler de mere i skat i Allerød, hvilket omvendt betyder, at skattelettelsen er større. Desuden er skattelettelsen som sagt den samme i hele landet for en given lønindkomst.

Hvis skattelettelsen skulle være lige stor for alle, skulle man forhøje personfradraget i indkomstbeskatningen⁸. Men derved ville man ikke opnå de ønskede effekter i form af fx et øget arbejdsudbud og velstand samt en reduktion i skatternes skadevirkning. For hvis skattelettelsen skal være den samme for alle, så vil skattelettelsen ikke øge incitamentet til at tage et job frem for at være på overførsel. Tværtimod vil indkomsteffekten betyde en lavere beskæftigelse. Og en sådan reform vil heller ikke reducere marginalskatten (skatten på den sidste tjente krone), som har betydning for, om man fx tager en ekstra vagt. Tværtimod ville nogle arbejde færre timer, fordi skattelettelsen giver dem mulighed for at opretholde samme indkomst som i dag med færre timer (indkomsteffekt). Dvs. en reform hvor skattelettelsen er ens for alle målt i kroner ville ikke øge, men reducere arbejdsudbuddet og velstanden.

⁸ Dog små forskelle pga. forskelle i kommuneskattesatserne.

Appendiks 1. Skatteudspil opgjort på kommuner, i pct. af disponibel indkomst

Tabel A1.
Effekt på disponibel indkomst af SVM-regeringens skatteudspil

Kommune	Pct.	Kommune	Pct.	Kommune	Pct.
1 Egedal	0,87	34 Assens	0,73	67 Hjørring	0,67
2 Gladsaxe	0,85	35 Silkeborg	0,73	68 Vordingborg	0,67
3 Vallensbæk	0,84	36 Dragør	0,72	69 Fredensborg	0,67
4 Allerød	0,84	37 Aalborg	0,72	70 Frederikshavn	0,67
5 Ballerup	0,83	38 Fredericia	0,72	71 Nyborg	0,66
6 Rødovre	0,83	39 Vejen	0,72	72 Vesthimmerlands	0,66
7 Hvidovre	0,82	40 Esbjerg	0,72	73 Kalundborg	0,66
8 Hillerød	0,81	41 Nordfyns	0,72	74 Struer	0,66
9 Frederikssund	0,81	42 Solrød	0,72	75 Aarhus	0,66
10 Roskilde	0,81	43 Odense	0,71	76 Skive	0,65
11 Greve	0,80	44 Næstved	0,71	77 Aabenraa	0,65
12 Køge	0,80	45 Brønderslev	0,71	78 Odsherred	0,64
13 Herlev	0,80	46 Viborg	0,71	79 Morsø	0,64
14 Skanderborg	0,79	47 Odder	0,71	80 Jammerbugt	0,64
15 Glostrup	0,79	48 Mariagerfjord	0,71	81 Sønderborg	0,64
16 Ringsted	0,79	49 Middelfart	0,70	82 Ringkøbing-Skjern	0,63
17 Furesø	0,79	50 Faaborg-Midtfyn	0,70	83 Thisted	0,63
18 Lejre	0,78	51 Brøndby	0,70	84 Guldborgsund	0,63
19 Sorø	0,77	52 Halsnæs	0,70	85 Frederiksberg	0,62
20 Tårnby	0,77	53 Haderslev	0,70	86 Tønder	0,62
21 Stevns	0,76	54 Billund	0,70	87 Bornholm	0,61
22 Høje-Taastrup	0,76	55 Slagelse	0,69	88 Lemvig	0,60
23 Albertslund	0,76	56 Herning	0,69	89 Lyngby-Taarbæk	0,58
24 Faxe	0,75	57 Ikast-Brande	0,69	90 Lolland	0,58
25 Hedensted	0,75	58 Norddjurs	0,69	91 Langeland	0,56
26 Ishøj	0,75	59 Gribskov	0,69	92 Fanø	0,55
27 Favrskov	0,75	60 Helsingør	0,68	93 Ærø	0,55
28 Holbæk	0,75	61 Varde	0,68	94 Læsø	0,55
29 København	0,74	62 Kerteminde	0,68	95 Samsø	0,53
30 Rebild	0,74	63 Syddjurs	0,68	96 Hørsholm	0,35
31 Kolding	0,74	64 Svendborg	0,67	97 Rudersdal	0,33
32 Horsens	0,74	65 Vejle	0,67	98 Gentofte	0,09
33 Randers	0,73	66 Holstebro	0,67		

Anm.: Opgjort i pct. af de ækvivalerede disponible indkomster, som tager højde for stordriftsfordele ved at være flere i familien.

Kilde: CEPOS-beregninger på Danmarks Statistiks personregistre

Appendiks 2. Skatteudspil opgjort på kommuner, i kroner

Tabel A2.
Effekt på disponibel indkomst af SVM-regeringens skatteudspil

Kommune	Kr.	Kommune	Kr.	Kommune	Kr.
1 Allerød	3.100	34 Holbæk	2.000	67 Odense	1.700
2 Furesø	2.900	35 Odder	2.000	68 Faaborg-Midtfyn	1.700
3 Egedal	2.800	36 Høje-Taastrup	2.000	69 Kalundborg	1.700
4 Dragør	2.700	37 Gribskov	2.000	70 Brøndby	1.700
5 Vallensbæk	2.500	38 Middelfart	2.000	71 Haderslev	1.700
6 Gladsaxe	2.500	39 Faxe	2.000	72 Ringkøbing-Skjern	1.700
7 Hillerød	2.500	40 Horsens	2.000	73 Hjørring	1.700
8 Roskilde	2.500	41 Vejle	1.900	74 Vesthimmerlands	1.700
9 Skanderborg	2.500	42 Viborg	1.900	75 Hørsholm	1.700
10 Solrød	2.500	43 Billund	1.900	76 Vordingborg	1.700
11 Greve	2.400	44 Fredericia	1.900	77 Nyborg	1.600
12 Lejre	2.400	45 Næstved	1.900	78 Skive	1.600
13 Frederikssund	2.300	46 Vejen	1.900	79 Struer	1.600
14 Ballerup	2.300	47 Syddjurs	1.900	80 Norddjurs	1.600
15 Lyngby-Taarbæk	2.300	48 Herning	1.900	81 Aabenraa	1.600
16 Fredensborg	2.300	49 Esbjerg	1.900	82 Frederikshavn	1.600
17 Køge	2.200	50 Albertslund	1.900	83 Jammerbugt	1.600
18 Hvidovre	2.200	51 Randers	1.800	84 Sønderborg	1.600
19 Rødovre	2.200	52 Ishøj	1.800	85 Lemvig	1.600
20 Tårnby	2.200	53 Assens	1.800	86 Thisted	1.600
21 Herlev	2.200	54 Kerteminde	1.800	87 Odsherred	1.600
22 Favrskov	2.200	55 Ikast-Brande	1.800	88 Fanø	1.500
23 Ringsted	2.200	56 Mariagerfjord	1.800	89 Morsø	1.500
24 Glostrup	2.100	57 Halsnæs	1.800	90 Guldborgsund	1.500
25 Silkeborg	2.100	58 Brønderslev	1.800	91 Tønder	1.500
26 Frederiksberg	2.100	59 Holstebro	1.800	92 Bornholm	1.400
27 Helsingør	2.100	60 Aalborg	1.800	93 Lolland	1.300
28 Sorø	2.100	61 Varde	1.800	94 Samsø	1.300
29 Rebild	2.100	62 Nordfyns	1.800	95 Læsø	1.200
30 Hedensted	2.100	63 Aarhus	1.800	96 Ærø	1.200
31 København	2.000	64 Rudersdal	1.700	97 Langeland	1.200
32 Stevns	2.000	65 Slagelse	1.700	98 Gentofte	700
33 Kolding	2.000	66 Svendborg	1.700		

Anm.: Opgjort i kr. pr. voksen. Afrundet til nærmeste 100 kr.

Kilde: CEPOS-beregninger på Danmarks Statistiks personregistre